
Dizma / Veronika Deseniška — Stopnice v stolpu

Vavpotičev efekt. Patos in humor pa očitno ne prijata njegovi naravi. Krajinska dela so zelo neenake vrednosti; tudi v njih se neugodno opaža neizenačeno stališče, dasi je mnoga podrobnost slikarju v čast. Velikopoteznejše je stališče A. Kosa, ki se je od zadnje razstave iznebil nekaterih diletantskih lastnosti. Ima velik pogled za dekorativno kompozicijo, portret mu ne dela težkoč, mala pokrajina je v tonu krasno zaključena in zato učinkuje kot zrela umetnina. Z napredujočo trdnostjo svojega stališča si pridobiva G. A. Kos tudi pogumnejšo in lapidarnejšo tehniko. Razmah v usmerjenem delu mu bo gotovo obrusil še zadnje ostanke šolske priučnosti.

Na tej razstavi je bilo po dolgem premoru videti par slik I. Kobilce, ki je zunanje skromno razstavila cvetlična tihožitja. Kakor je bilo pričakovati, so njena dela solidna v barvi in solidna v tehniki; a kar preseneča, je čudovita duševna svežost, s kakršno gleda in ustvarja. Te cvetlice nam pričajo o lepi in harmonični jeseni, ki je usojena le resničnim mojstrom po plodonosni mladosti. A. Zupanec-Sodnikova je razstavila več krajinskih akvarelov, portret M. Jame v polnem solneu in «Perice», ki so kot skica dobro slikane. Večjo kolekcijo je razstavil F. Klemenčič. Njega po večini ubija nerodno vztrajanje pri tehniki, ki je ne more prav ovladati in izrabiti. Odtod trdote, nečista barva in prisiljenost tona v sicer talentirano zasnovanih, a plaho izvedenih delih. S. Šantlove vedute Ljubljane in Primorja pač nimajo nikakega opravka z umetniškimi problemi, tako zelo so skromne in enakomerne. Sodoben interes kaže F. Zupan, ki razstavlja kolekcijo akvarelov v ilustracijo raznih teženj, kar jih je rodil moderni boj za ustvarjanje novega izraza. B. Vavpotič kaže iste slike v drugič.

Kiparstvo nam je poleg Zajčevih domislekov in Napotnikove precej hladne rezbarije «Satira» prineslo dela K. Bulovčeve. Resen nastop nam dá slutiti visoke cilje njene umetniške volje. Njena šola je trdna, plastična forma je dobro pojmovana, tehnika mehka brez mehkužnosti. Poleg delavniških prednosti ima izrazit čut za človeško notranjost, kar daje posebno portretom dinamiko. Karakter, ki je v taki meri prost netvorne sentimentalnosti, je že sam po sebi porok za pristen razvoj, ki ga dela K. Bulovčeve tudi jasno izpričujejo. Sedanja tehnična stopnja bo morala prestatii krst vsestranskega dela.

Ob zaključku poročila naj izrazim željo, da bi bila prihodnja razstava slovenske umetnosti bolj izbrana in naj bi bila resnična slika onega organizma, ki je stkan iz tvorne volje samostojno ustvarjajočih poedincev. To smo dolžni spoštovanju neprecenljivih bojov, ki so se vršili in se še vrše v notranjosti umetnikov. Vsak drug vidik je brezpomemben, tako za umetnost, kot za narod.

F. Mesesnel.

Dizma / Veronika Deseniška

Zgrozil se je pravdač-sodnik,
ko djal mu je Bog, naj sodi svet...
To, bogme, ni bil pravdač naših knjig,
slovenski kritik in esteti!

Stopnice v stolpu

Zastonj sem lezel med temne stene
čez vegaste stopnice lesene:
ni v stolpu lin, v daljine zročih,
ni v stolpu še zvonov pojočih.

Urednikov «imprimatur» dne 31. januarja 1925.